هەڵخستنی کتێب: عومەر و شیعەگەرایی

عومەر و شیعەگەرایی _ دوانەی دابڕان و هاوپشکی، کتێبێکی 327 لاپەیی قەبارە گەورەی حەسەن عەلەوییە، کە (دارالزورا)ی لەندەن، ساڵی 2007 چاپی کردووە و لە کتێبخانەکانی هەولێر، بە شێوەیەکی بەرفراوان دەفرۆشرا. منیش، کە خوێنەرێکی بەردەوامی کتێبم، سەرنجم چووە سەری و کڕیم و هەر زوو خوێندمەوە، بەڵام بە هۆی سەرقاڵییەوە نەپەرژامە سەر ئەوەی ڕای خۆم لەو بە بەعسیکردنەی عومەری کوڕی خەتاب، خەلیفەی دووەم دەربڕم، ئەگەرچی جاروبارێکیش بەو شێوانەی کتێبەکەدا دەچوومەوە کە نیشانەم کردبوون و داخم لێ دەخوارد. بەڵام ئەگەر بە کورتیش بێ و درەنگیش بێ بەدەنگهاتنم بە باشتر زانی. وەک ئەوروپاییەکان دەڵێن: درەنگ لە هەرگزی باشترە!

حەسەن عەلەوی شیعەی کۆنە بەعسی و هاودەمی سەددام و دواتر بەرهەڵستکاری سەددام، بۆ ئاشتەوایی نێوان سوننە و شیعەی عارەبی عێراق و لە پێناوی بەعارەبکردنی ئێستا و ڕابردوو و داهاتووی عیراقدا، لەو کتێبەیدا هانای بۆ عومەر بردووە و زۆری نەماوە بیکاتە عارەبی شۆڤێنی و تەنانەت بەعسیش. منیش وەک کوردێک کە ڕەگم بۆ ئەو کوردانە دەگەڕێتەوە کە لە فتووحاتی سەردەمی عومەردا کارەساتی زۆریان بە سەردا هاتووە و بۆ عارەب و حەسەن عەلەوی مایەی سەروەرین، نەمتوانی لەو کتێبە بە دەنگ نەیەم و وەک بابەتێکی هەستیار نەیخەمە بەر دەستی خوێنەران. با هیچ نەبێ بزانین هاوسەنگەری کێین و لەگەڵ کێدا لەو عێراقی ئەنفال و خوێنەدا خۆمان بە هاوبەش دەزانین!

لە لاپەڕە 12ی کتێبەکەدا، حەسەن عەلەوی گلەیی لەو عارەبە سوننانە دەکا کە شیعە بە عەجەم لە قەڵەم دەدەن و دەڵێ: "لە (شیعە و دەوڵەتی قەومی)دا باسی بە عەجەم کردنی شیعەمان کرد کە عارەب بەرانبەر بە ناعارەب دەکاتە کەمایەتی و ڕەتکردنەوەمان بۆ بەعەجەمکردنی شیعە، لەو خواستەوەیە کە بوونی عارەبێتی عێراق پارێزراو بێ". ئەم دەربڕینە ئەوە دەگەیەنێ کە عارەب لە عێراقدا، بەرانبەر ناعارەبی عێراق (کە کوردە) لە مەترسی ئەوەدان ببنە کەمینە... ئەمە، خۆی لە خۆیدا دەربڕینی نارەزاییە بەرانبەر ئەو پێکهاتنە فشوفۆڵەی ئێستای نێوان کورد و شیعەکانی عیراق، کە تا ڕادەیەک عارەبی سوننەی پەراوێز کردووە و کردوویەتی بە کەمینەکی تیرۆرست، ئەگەرچی وەک هەموو ڕپکەوتنێکی نێوان کورد و عارەب، کڵاویش نراوەتە سەر کورد. بە لای عەلەوییەوە، نابێ پێناسەی عیراق جگە لە عارەبی، هیچی تر بێ و هەوڵی ئاشتەواییشی لە نێوان شیعە و سوننەی عیراقدا هەر بۆ ئەو مەبەستەیە... لە بری پێکهاتنی بەرەیی نێوان کورد و شیعە، با پێکهاتنێک بێ لە نێوان شیعەی عارەب و سوننەی عارەبدا. واتە گەڕانەوە بۆ ئەو سەردەمەی کە عارەب بڕیاردەر بێ بۆ ئەنفالکردن یا نەکردنی کورد. بە ئاشکراش دیارە دەربڕینەکەی عەلەوی، لەپێناوی عارەبایەتی عیراقدایە نەک هەستی نیشتمانپەروەری و مرۆڤدۆستی و دڵسووتان بۆ ئەو لافاوە خوێنانەی کە لە پێناوی بە عارەبی هێشتنەوەی عیراقی هەڕەمە و نادەوڵەتدا ڕژان.

ڕاستە کتێبەکەی عەلەوی زانیاری دەگمەن و نایابی تێدان و من بەش بە حاڵی خۆم سوپاسی دەکەم بۆ ئەو ڕاستگۆییەی و بۆ ئەوەش کە بە یەک وشەش ناوی کوردی نەهێناوە ئاخۆ سەر بە عیراقن یا نا. لە لاپەڕە 20 کتێبەکەشیدا دەڵێ: "پێداویستی ئەممە بە هەندێ عومەر، بەرەو عومەر پاڵم دەنێ"

ئەمەش ئەوە دەگەیەنێ کە ئەمڕۆ ئوممەی عارەبی پێویستی بە کەسانێکی وەک عومەر هەیە بۆیە بەرەو باسکردنی کەسایەتی عومەر بایداوەتەوە، دەنا عومەر لە ئاینزای ئەودا شتێکی وا نییە ئاوڕی خڕی لێ بدرێتەوە... بە عومەرێکیشەوە ناوەستێ و چەند عومەرێکی گەرەکە. سەددام دەیویست جێی عومەر بگرێتەوە و نەیتوانی، ئێستا عەلەوی بە دووی یەکێکی وەک ئەو دووەدا وپڵە تا عارەبایەتی عیراق پارپزراو بێ، با ژنی ناعارەبیش تاڵان بکا. بۆ پێداهەڵدانی عومەریش، بزانە عەلەوی چ دەڵێ:

لە لاپەڕە 94دا دەڵێ: "مەسیحیەکانی بەنی تەغلوب سوور بوون لە سەر نەدانی جزیە چونکە جزیەدانیان بە سەرشۆڕی و سووکایەتیی دەزانی". دوای کەمێکی دی لە هەمان لاپەڕەدا دەڵێ: "بەنی تەغلوب عارەب بوون و عومەریش بایەخی بە (عیززی)ی عارەب دەدا" واتە بەنی تەغلوب وازیان لە جزیەدان هێنا و عومەریش بەوە ڕازیی بوو. ئەدی ناعارەب (عیززی) و کەرامەتیان نەبوو تا عومەر بیانپارێزێ یا ئیسلام ئاینێکی عارەبی بوو و هەر بۆ عارەب بوو؟ بە پێی قسەکانی ئیبن خەلدوون، لە پێشەکیە بەناوبانگەکەیدا، ئەو هەموو جزییەی کە لە دەڤەری کوردان وەرگیراوە، بە هەموو ناوچە ناکوردەکان ئەوەندەیان لێ نەسەندراوە. واتە، ئەگەر جزیەدان سووکایەتی بووبێ، زۆرترین سووکایەتیی، چ لە سەردەمی عومەردا و چ دواتر لە سەردەمی ئومەوییەکان و عەبباسییەکاندا، بە ئێمە کراوە و بەر ئێمە کەوتووە.

لە لاپەڕە 128دا دەڵێ: "هەرچی کچە سەبیکراوێکی عارەب هەبوو، گێڕدرانەوە بۆ قەبیلەکانی خۆیان و بۆ یەکەم جار سەبیکردنی کچە عارەب بە ناجایز دانرا"

لە لاپەڕە 209شدا دەڵێ: "یەکەم بڕیاری عومەر لە یەکەم ڕۆژی خەلیفایەتیدا ئەوە بوو ڕێ لە سەبیکردنی عارەب بگرێ و ژنەکانیان ئازاد بکا، ئەگەرچی سەر بە هەڵگەژاوەکانیش بووبێتن"

ئەوەتا عەلەوی گەرەکێتی عومەر بکاتە سەرکردەیەکی قەومی، کە زۆر مەبەستی پاراستنی شەرەف و کەرامەتی عارەب بووە و کەرامەتی ناعارەبیش، با موسوڵمانیش بووبێتن، بە پیی نووسینەکەی عەلەوی چ حسیبیکی بۆ نەکراوە. بۆچی کێژی ناعارەب سەبی بکری و هی عارەب نەکری؟ خۆ ڕەنگە بە پێی یاساکانی ئەوسای ئیسلام، کورد و فارس و هەموو ناعارەبێکی ژێر دەسەڵاتی عارەب وەک موڵکی خۆیان حسێبیان بۆ کرابێ بۆیە ئومەوییەکان هەزاران کەنیشکە کوردیان تاڵان کرد و تەنانەت سەددامیش ئەو کارەی ئەنجام دا و کێژی کوردی فرۆشت، جگە لەوانەی کە لە سەردەمی عومەر خۆیدا، لە جەلەولا بە تاڵان چوون. تۆ بڵێی بە پێی شەرعیان لەگەڵدا کردبین و بەخۆمان نەزانین!

زاراوەی سەیر و سەمەرەی ئەو زمانەی کە عەلەوی بەکاری هێناوە، سەرنج ڕادەکێشن: متعرب، مستعرب، شعوبی، موالی... و زۆری دی. ئەو وشانە، پەیوەندییان بە موسوڵمانی ناعارەبەوە هەیە و دیارە کوردیش دەگرنەوە. متعرب، بە کەسێک دەگوترێ کە عارەب نەبێ و عارەبی زۆر خۆش بوێ. مستعرب ناعارەبێکە کە بووبێتە عارەب. شعوبی ئەو ناعارەبەیە کە بووبێتە موسوڵمان و پێی وا نەبێ عارەب لە هەموو میللەتانی دی مەزنترە. موالیش، ئەو ناعارەبەیە کە بووبێتە موسوڵمان و مافی سوارەیی و ئیمامەتی و سەرۆکایەتی و سەرلەشکریی نییە، واتە جاش موسوڵمان، نەک موسوڵمانی تەواو. لە زاراوەکانیش سەیرتر ئەوەیە عەلەوی باوەڕی بەو قسانە هەیە. خۆ عەلەوی، بەو هەموو ناو و ناوبانگەیەوە، هەر قسەکانی خەیروڵا تولفاح دووپات دەکاتەوە!

بۆچی دەبێ عارەب لە میللەتان بە گەورەتر بزانم؟ بە چییانەوە گەورەن؟ بە وەئد و خۆراکی (عیلهیز)یانەوە گەورەن، یا بەو پاشکۆییەیانەوە بۆ ڕاست و چەپی دنیا؟ ئەو کاتەی ئەوان لە سەر بتی دروستکراوی دەستی خۆیان، دژی یەکتر لە کەڕ و فهڕدا بوون، کورد زەردەشتی بوون و خوای تاک و تەنهایان دەپەرست. ئەگەر عارەب لە میللەتانی دی بە گەورەتر نەزانم، شعووبیم؟ چەند سەربەرزم کە شعووبیم! نەخێر قەت عارەب لە کورد بەرزتر نییە و هەرگیز ڕازی نابم موالی حەسەن عەلەوی بەعسی بم، کە سووکایەتیم پێ دەکا. بەڵام داخەکەم، من با هەر شعوبی بم، زۆرینەی کورد، بە ڕووناکبیر و پایەدارەکانیشەوە، ئەگەر موستەعرەبیش نەبن، موعەڕەبن! ئەم هەستی خۆ بەگەورە زانینە و (عەجەمی) بە کەم زانینە، ئێستاش لە ناو عارەبدا، وەک سەردەمە کۆنەکان ماوە. فارسەکان ئەوەیان قەبووڵ نییە، بەڵام کورد، ئێستاش لە بنەبانی ناخەوە ئەو سووکایەتییە قەبووڵ دەکەن، بۆیە نە ئەنفال کاریان تێ دەکا و نە بەتاڵانبردنی ژنان... کورد خۆی بە موالییان دەزانێ و بەوەش قایلە.

لە لاپەڕە 136دا، عومەر بە بنیاتنەری عێراق، وەک یەکەم دەوڵەتی عارەبی دادەنڵ و دەڵێ: "عومەر کارێکی وای کرد بەسرای نوقوومبوو و کوفەی چۆڵکراو و بەغدای نەناسراو وا لێ بکا قەبیلە عارەبییە گەورەکان بۆ لای خۆیان ڕاکێشن. مەزەرییەکان لە بەسرا گیرسانەوە و یەمەنییەکانیش لە کووفە و بەوەش عێراق شێوازی عارەبێتی ئێستای خۆی وەرگرت. کووفە، هەتا سەدەی دوومی کۆچی نەبووە عیراقی. عیراقییەکان حوسێنیان نەکوشت چونکە کووفەییەکان عێراقی نەبوون"

ئەگەر بەسرا و کووفە خاکی عارەب نەبووبێتن، کوێی عێراق عارەبییە؟. نا، عارەبی نەبووە و عومەر کردوویەتی بە خاکی عارەب بۆیە عەلەوی هانای بۆ دەبا و سۆزی عارەب بۆ ئەو تەعریبە ڕادەکێشێ، بەو هیوایەی شیعە و سوننە، لە سەر سفرەی عارەبچێتی عومەردا پێک بگەیەنێتەوە و وەک لە سەردەمی عومەردا کووفەیان تەعریب کرد و لە سەردەمی سەددامدا کەرکووکیان تەعریب کرد، لە سەردەمی حەسەن عەلەویشدا، هەولێر و سلێمانی تەعریب بکەن.

عەلەوی مافی خۆیەتی ئەو هەوڵە بدا، بەڵام ئێمەی کورد چ گوێرەکەیەکمان لە گاگەلی ئەواندا هەیە وا بە داو دوو دەستە لە هەوڵی ئەوەداین ئاشتیان بکەینەوە و بۆ ئەنفالکردنی خۆمان دەوڵەت و لەشکریان بۆ دروست بکەینەوە. من دڵنیام ئەگەر کورد نەخشەی عیراق، بە شێوەیەک لە شێوەکان، بخاتە مەترسییەوە، دە حەسەن عەلەوی پەیدا دەبن و دوور نییە عومەرمان بۆ بکەن بە کورد تا لە داوای خۆمان ژیوان ببینەوە، ئەوجا دێنەوە سەروپۆتەڵاکمان! ئەمانە چ چاوڕوویەکیان هەیە و ئێمە کەی عاقڵ دەبین و کلکی جاشایەتیمان بە تەڵەیانەوە نابێ!

هادی عەلەوی برای ئەم حەسەنە، لە کارەساتی هەڵەبجەدا دەسبەرداری پێناسەی عارەبایەتی خۆی بوو، کەچی ئەم برا بەعسییەی، لە چەندین جێی کتێبەکەیدا باسی دەکا، بەڵام باسی ئەو هاشاکردنەی نەکردووە. خۆشبەختانە دەڵێن ئەو هادییەش لەو قسانەی خۆی ژیوان بووەوە! کە دەڵێم خۆشبەختانە، بۆ ئەوەمە بە یەک چاو، لە بابەوە بۆ میحراب، بە مەشعان جبووریشەوە، سەیری هەموویان بکەین!

لە لاپەڕە 303ی کتێبەکەدا دەڵێ: "بکوژی ڕاستەقینەی عومەر فەیروز ئەبو لوئلوئەی مەجووسی، کۆیلەی موغیرەی کوڕی شەعبە بوو، ئامێری کوشتنەکەش خەنجەرێکی ژەهراوی دوودەم بوو کە دەسکەکەی لە ناوەڕاستەوە بوو" ئەوجا دەڵێ: "هۆی کوشتنەکە تۆڵەسەندنەوەی تێکشکانی لەشکری فارس و ڕفاندنی کچەکانیان بوو لە لایەن سەربازەکانی عومەرەوە!"

حەسەن عەلەوی کوشتنەکەی عومەری زۆر لە بەر گرانە، بەڵام بە لایەوە ئاساییە لەشکرەکەی عومەر کچە فارسەکانیان تاڵا کردبێ! ئەوەشی بە لاوە ئاسایی نییە فارسێک کە کچانی میللەتەکەی تاڵان کراوون، خوێنی بێتە جۆش و تۆڵە بکاتەوە! تەنانەت عەلەوی منەتی ئەوەش دەکا کە عومەر سەری ئەبولوئلوئەی نەپەژاندۆتە بەر پێی خۆی و بەوە چاکەی لەگەڵدا کردووە. ئا ئەوەیە کێشەی هەرە گەورەی عەرەب، کە کورد تا ئێستا لێی تێنەگەیشتووە و لێی ورد نەبۆتەوە... عارەب مافی ئەوە بە خۆیان دەدەن مایێ خهڵکی فەرهوود بکەن و کێژی خەڵک بفرێنن و ئاڵووپری پێوە بکەن، چونکە عارەبن! عارەب نەبوونایە ئەو مافەیان نەدەبوو و ئەو مافەش بە کەسی تر نادەن. هەر ئەو هۆیە وای لە عارەب کردووە، بە لایانەوە گران بێ دەست لە بستێ خاکی کورد بەردەن کە تەعریبیان کردووە و گەورەکانی حەسەن عەلەویش، هەر وەک خۆی، بە لایانەوە گرانە. ئەوانێک کە خاوەنی خۆمان بن، بۆچی خاکەکەمان هی ئەوان نەبێ! ئێمەش کە قەبووێمان بێ موالییان بین و ئەوان خاوەنمان بن، بۆچی قەبووڵمان نەبێ خاوەنی خاکەکەشمان بن؟ بۆ قەبووڵمان نەبێ خاوەنی کێژەکانیشمان بن و بە مەلهای میسر نەیانفرۆشن یا بە دیاری نەیاندەنە شێخە عارەبەکان؟

بەر لە باسی کوشتنی عومەر و لە لاپەڕە 216دا دەڵێ: "کتێبی (افحام الفحول)م هەڵگرت و چوومە لای پێپرسراوێکی زۆر گەور لە کۆماری ئیسلامی ئێران کە فەقێیەکی هاوکاری جەنابی ئیمام خامنەئی بوو. باسی ئەوەم کرد کە کۆماری ئیسلامی لە بڵاوکردنەوەی هەڵوێست و کتێبی وادا بەرپرسیارە، کە ڕیزەکانی موسوڵمانان لێک دادەبڕێ. بە لامەوە سەیر بوو زانایەکی ئاینی موسوڵمانی گەورە ڕەحمەت بۆ پیاوکوژێکی مەجووسی وەکو ئەبوو لوئلوئە دەنێرێ" ئەوجا، دوای ئەوە دەڵێ: "لێم پرسی: کەواتە ڕاستە گۆڕی ئەبو لوئلوئە، کە بە لای منەوە خزرندراوەتە ناو ئۆرانییەکانەوە، هەیە و ئۆرانییەکان دەچنە زیارەتی؟ لێپرسراوەکە گوتی: بەڵێ" هەی ئافەرین بۆ ئەو بەڵێیە. نازانم چۆن تا ئێستا پێکخراوێکی فارسی دروست نەبووە ئەو خەنجەرە دوودەمەی ئەبو لوئلوئە بکاتە ئارمی خۆی!

دەڵێن عەبدولای کوڕی عومەر ئەبولوئلوئەی کوشتووە و ڕێی تێ دەچێ هەر وابێ. بەڵام فارسەکان دەڵێن نەخێر، دوای کوشتنی عومەر ڕایکردووە و گەیشتۆتەوە وڵاتی خۆی. ئەگەر عەبدولا ئەبولوئلوئەی کوشتبێ و ئەوجا فارسەکان هەر لەو گۆڕە گۆڕێکیان بۆ دانابێ و زیارەتی بکەن، ئەوجا ڕێبازەکەیان بە لای منەوە گرنگتر دەبێ و دەیسەلمێنێ فارسەکان، بۆ بەرژەوەندی خۆیان چ میللەتێکن! ئەوان بە سەر مافی خۆیاندا باز نادەن با هەزار ئایەت و حەدیسیش پێیان لێ بگرێ!

ئەم هەڵوێستەی حەسەن ئەلعەلەوی و ئەو زانا دینییە ئێرانییە زۆر شتی نەزاندراومان بۆ ڕوون دەکاتەوە. بە لای زاناکانی ئۆرانەوە، ئەبوو لوئلوئە قارەمان بووە چونکە تۆڵەی شەرەفی ژنە ئێرانییەکانی کردۆتەوە و بە لای حەسەن عەلەویشەوە پیاوکوژ و مەجووسی بووە چونکە سەرکردەیەکی عارەبی کوشتووە. ئەمەش ئەوە دەگەیەنێ کە هەردوو لایان، کار بۆ مەسەلەی قەومیی خۆیان دەکەن نەک ئاینی ئیسلام. ئەی ئێمە خەریکی چین؟ ئێمەش، بای بەرژەوەندی و ئارەزووی ئەوان دەمان با و دەمانهێنێ!

هەر لەو کتێبەدا، عەلەوی هەندێ داستانی فارسەکانیش دەگێڕپتەوە گوایە کچەکانی یەزدگورد بە دیل گیراون و یەکێکیان مێردی بە حوسێنی کوڕی عەلی کردووە. زانا ئاینییەکانی فارسیش، کە ڕەگی خۆیان بۆ ئەو دایکە شازادەیە و ئەو باوکە پێغەمبەرزادەیە دەگێڕنەوە، پێزانانە هاتوونەتە دەست و بۆ خۆپاریزی، داستانی باشیان داناوە: کەسێ لە ڕێی ئیمامی حوسێنەوە بچێتەوە سەر پێغەمبەری موسوڵمانان و لە ڕیی کێژی یەزدگوردەوە بچێتەوە سەر پاشاکانی ئێران، هەر دەبێ سوپەرمانێکی لێ دەرچێ و ئەوەتا زانا ئاینییەکانی ئێران، بوون بە سوپەرمانیش!

باوەڕ ناکەم یەک کەس لە لەشکرەکەی عومەر، هەر لە خۆیەوە بگرە کە خەلیفە بووە، تا دەگاتە بچووکترین سەربازی لەشکرەکەی، لە لای فارسەکان چ پیرۆزییەکی هەبێ، چونکە عارەب لوتی شکاندن و لە ماوەی سێ ڕۆژدا جەنگی قادسییە، بە سەرکەوتنی عارەب کۆتایی هات و ژن و سامانیان تاڵان کرا. خۆ ئرمەی کوردیش هەمان بەزممان پێ کرا، کەچی نیوەی کورد ناویان عومەرە!! هەر لەبەر ئەوەشە ئاڵای بەعس ڕادەوەشێتین و خۆشحاڵی خۆمان بۆ بردنەوەی عێراق لە تۆپی پێدا دەردەبڕین و ئەنفالیشمان بیر دەچێتەوە.

حەسەن عەلەوی، بۆتە حەسەن عومەری و بەرگرییەکی وا لە عومەر دەکا، تاکە یەک پەڵەی لەوانە پێوە ناهێڵێ کە تا ئێستا شیعەکان باسیان کردووە. لە باسی وەدەرنانی جوولەکە و مەسیحی لە دوورگەی عارەبیدا، هاشا ناکا، بەڵام بیانوو دەدۆزێتەوە و دەڵێ گوایە دەوڵەتی تازەدامەزراوی ئەو دەمە و لەو بارودۆخەدا پێویستی بەوە بووە کە کۆمەڵگاکە هاوشێوە (متجانس) بێ. ئەو بیانووە، بۆ ئەوەم دەگێڕێتەوە کە بەعسییەکانیش بیانوویەکی لەو بابەتەیان لە سەردەمی شەڕی عێراق و ئێراندا، بۆ دەرپەڕاندنی کورد هەبوو و ئێستاش دەستیان بڕوا، بیانوویەکی وا دەدۆزنەوە و ئاوارەمان دەکەنەوە. دەربەدەرکردن و تاڵانکردن و کوشتن لە خوێنیاندایە و بەوە نییە ئەم حەسەن عومەرییە ڕۆشنبیرە یا پیرە.

لە باسی سووتاندنی کتێبەکانی ئەسکەندەرییەدا کە گوایە 700 هەزار کتێبی تێدابووە و بە فەرمانی عومەر هەمووی سووتێندراوە و ماوەی شەش مانگ گەرماوی ئەسکەندەرییەی پێ گەرم کراوە، گومانی هەیە و بەرپەرچ دەداتەوە. شیعەکان لە کتێبێکدا کە حەسەن عەلەوی لە لاپەڕە 239ی کتێبەکەی خۆیدا ئاماژەی پێ دەکا، گوتوویانە: "عومەری کوڕی خەتاب، لە بەشێکی زۆری دەسەڵات و بوونی خۆی، قەرزاری مونافیق و ئەعرابە بەکرێگیراوەکانە و حیزبەکەی لەوانە پێکهاتبوو و بەخۆشی سەرکردەی پەیماندەرانی دژی کەسوکاری موحەممەد بوو". بە دڵنیاییەوە ئەمە بۆچوونی شیعەکانی ئێرانە و تەشەنەی کردووە. هۆیەکەشی هەستی ئێرانچێتی و ئارەزووی مانەوەیە، بەڵام عەلەوی بەرپەرچیان دەداتەوە. بە هەرحاڵ، عەلەوی گەرەکێتی مەزەبێکی تازە لە ڕیزەکانی شیعەی عێراق داتاشێ، کە عومەریش بە لایانەوە پیرۆز بێ تا خزمەتی عارەبایەتی بکا و بە هەمان نەفەسی سەددامەوە تپەهەڵچێتەوە. هیوادارم سەرکەوتوو بێ تا جارێکی دی عارەبی عێراق ببنە دوو لەتەوە!

خوێندنەوەی ئەم کتێبەی حەسەن عەلەوی بۆ کورد زۆر پپویستە. خۆ هیچ نەبێ ئەوانەی نازانن ناعارەبی موسوڵمان لە دیدی عارەبێکی وەک حەسەن عەلەوییەوە چۆن تەماشا دەکرێ، خۆیان لە ناو ڕستەکانیدا، بە موالیتی و مەجووسیتی دەدۆزنەوە و دەزانن چ نرخێکیان هەیە. دەمێنێتەوە ئەوەی ئایا قەبووڵتە بەو چاوە سووکەوە تەماشا بکرێی یا قەبووڵت نییە؟. من بەش بەحاڵی خۆم، ئامادە نیم نەتەوەکەم لە هی ئەوان بە گچکەتر بزانم یا تاڵانکردنی کیژی کورد بە مافی عارەب بازانم... من شعوبیم و ئەبو موسلیم ڕێبەرمە!

هیوادارم، کوردی سەر بە ڕێبازی ئاینی سیاسی و ناسیاسی، چەند بەرپەرچی حەسەن عەلەوییان دایەوە، کە ئەرکی سەر شانیانە، هەر ئەوەندەش بەرپەچی من بدەنەوە، کە ئەرکی سەر شانیان نییە!

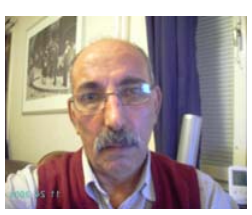

حەکیم کاکەوەیس

Kakaways@hotmail.com